

DEN BENSAMLANDE MÄNNISKAN

Annelie Edvardsson är född 1960 och bosatt i Gislaved. Här driver hon ett vattenkraftverk och arbetar med att odla fisk. Hon har prövat olika yrken, samt publicerat dikter i Ordfront och BLM.

Efter att ha läst hennes debutdiktsamling, *Den bensamlade människan*, upptäcker jag, med påtaglig iver, att jag befinner mig i ett kyligt landskap, sittande på en brygga, där döden lever och livet dör.

Konkret betyder det att jag sitter och åldras på Gunnar Ekelöfs brygga i Mölna. Jag sitter på en bänk i det förgångna och tänker på det förgångna och känner:

i djupet av mitt mellangärde dessa döda:
Den luft jag andas stockar sig av döda,
den törst jag dricker är försatt med döda,
de är min hunger och de är min föda:
Jag dör deras liv, de lever min död.

Allt tycks handla om en process; en organisk, tidlös aktivitet där människoben lagras tonvis i våra museer.

Poeten, ordarkeologen, Annelie Edvardsson, driver läsaren in i ett miljonårsperspektiv. De fossila förfäderna packas upp en efter en. De får sin tillsyn, där de ligger, nummerade i tidlösa skyddsrum med anonymiteten klart levande i benens sprickor.

Poeten skriver att det är ”något som fallit tillbaka mot jorden”, kanske ”vrakdelar, ben, utrustning.” Det är någon annan, som gräver fram oss, heter det. Kanske den anonyma nyfikenheten? Eller den metodiska vetenskapen, som försöker klassificera tid och forntid. Poeten skär med skalpellen ner i kvartärperiodens lager för att åter finna det stora mysteriet: människa – homo sapiens.

Hon korsar över offerplatser, minnes- och kodplatser. Hon räknar och noterar åter och åter de 206 människoben. Ändå står hon böjd över jorden och känner inte igen sig. Skallen – 29, armen – 30. Skelettet får konturer. Bitarna faller på plats. Förbindelser, associationer och en kommunikation uppstår även med i mest osannolika. I dikten *Fyndplats 1* heter det:

Jag är i själva verket en mutation, något oundvikligt, något noga uträknat och planerat, in i minsta cellkärna – slungad från livmoder till livmoder.

Boken ”*Den bensamlade människan*” är en fascinerande diktsamling. Poeten söker sig bortom tid och rum, för att med ett stilsäkert, utmejslat språk vaska fram en sorts ”levande” essens. Orden blir klara i prosadiktens vetenskapliga diskurser. Inte ett ord för mycket, inte ett ord för lite. Såsom en anonym röst, som vill upprätta förbindelser, kompatibla enheter; med andra ord - kommunicera över dödens gräns.

”Döden kan välla fram ur jorden mycket hastigt – som stora gravar.” Varför? Jo, ”Garvsyra kan bereda en människa evig förvaring, i mossar såväl som här i rummet av levande.”

”Den bensamlade människan” är mer än en samling dikter. Boken är som ett högtidligt grifetal över vår tid. Grundtexten utgår från den Svenska fornminneslagen från 1942 och de 150 ton ben som förvaras på Historiska museet i Stockholm.

Hans-Evert Renérius

Bok: Annelie Edvardsson. Den bensamlade människan. Dikter W&W.